

[DOI 10.36074/mcnd-11.06.2021.ped-philol.03](https://doi.org/10.36074/mcnd-11.06.2021.ped-philol.03)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Демків Анна Миколаївна

ORCID ID: 0000-0002-1604-1793

Інститут державного управління у сфері цивільного захисту,

Аспірант

ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Україна

Науковий керівник: Петренко Лариса Михайлівна

ORCID ID: 0000-0002-7604-7273

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри

професійної і вищої освіти

ДЗВО "Університет менеджменту освіти", Україна

Реформування системи освіти в Україні призвели до суттєвих змін в її структурі, змісті, організації, формах і методах навчання, що викликало актуальність оновлення системи післядипломної освіти як складової частини системи безперервної освіти викладачів закладів вищої освіти Державної служби України з надзвичайних ситуацій, педагогічних працівників навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності у регіонах.

На основі аналізу законодавчої бази нами з'ясовано, що організація підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту педагогічних працівників сфери цивільного захисту здійснюється згідно з Конституцією України, законами України: «Про освіту (2017)», «Про вищу освіту» (2014), «Про державну службу» (2015) та іншими законодавчими актами України.

Так, у Конституції України ст. 23 [1] забезпечується право на «вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості». Основні положення цієї статті розкриваються в Законі України «Про освіту» (2019) [2], а саме в розділі VII ст. 58, у якій сформульовано вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагогічного працівника закладу освіти, а також у ст. 59 розкрито механізм,

види та форми професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників.

На галузевому рівні професійний розвиток викладачів служби цивільного захисту забезпечується:

- Кодексом цивільного захисту України (2013);
- Порядком здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях (2013), затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 року № 444;
- Порядком підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту (2020), затверджено наказом МВС України від 26.05.2020 № 412;
- Положенням про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2013 р. № 593 тощо.

Таким чином, слід зазначити, що під розвитком персоналу в системі цивільного захисту розуміють систему взаємопов'язаних дій, які охоплюють вироблення стратегії, прогнозування і планування потреби в персоналі, управління кар'єрою та професійним зростанням, організацію процесу адаптації, навчання, тренінгу, формування організаційної культури [3].

Законом України «Про державну службу» та постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 № 106 «Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» [4] визначено, що професійний розвиток це безперервний, свідомий, цілеспрямований процес особистісного та професійного зростання, що базується на інтеграції знань, умінь і компетентностей.

На сьогодні як у вітчизняній, так і зарубіжній професійній педагогіці, ключовою визнана людиноцентрична парадигма. Саме педагогічний працівник має право вибору, де, коли, в які терміни буде здійснюватися його підвищення кваліфікації. Таке її право підтверджене Порядком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінетом Міністрів України від 21.08.2019 № 800 [5].

Отже, нормативно-правове забезпечення організації підвищення кваліфікації педагогічних працівників сфери цивільного захисту – це сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання відносин у сфері освіти, які забезпечують реалізацію прав людини на якісну освіту і одним з основних факторів підготовки кваліфікованого фахівця.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Верхов. Рада України. Київ, 2021. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про освіту: Закон України від 09.08.2019 № 1556-VII / Верхов. Рада України. Київ, 2019. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Аналітичний огляд стану техногенної та природної безпеки в Україні за 2018 рік. Вилучено з: <https://undicz.dsns.gov.ua/ua/Analitichniy-oglyad-stanu-tehnogennoyi-ta-prirodnoyi-bezpeki-v-Ukrayini.html>.
4. Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 № 106 / Верхов. Рада України. Київ, 2019. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2019-%D0%BF#Text>.
5. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 / Верхов. Рада України. Київ, 2019. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.